

ligheden kan være nogen Grund til at sætte en Maximalgrænse. Jeg indser vel, at man vilde indvende, at dette, ikke at have en saadan Grænse for Lønningsstillæg til Lærerne, skulde have nogen Betydning overfor Dyrtdstillægget til Embedsmændene. Dette tror jeg alligevel ikke kan siges med fuld Ret, og det af to Grunde. For det Første, fordi Lærertilægget her ikke er noget Dyrtdstillæg, men efter sit Væsen er et Lønningsstillæg, fordi man erkjender, at Lærernes Løn i og for sig er for lille, medens det Andet er set Dyrtdstillæg og altsaa er begrundet i de særlige Konjunkturer nu for Liden. Dernæst, fordi det jo ikke kan Andet end erkjendes, at Embedsstanden som saadan, der lønnes af Statskassen, staar i et ganske andet Forhold til denne end Lærerne, der ikke ere Embedsmænd. Jeg kan saaledes ikke se, at man kan drage nogen Forbindelse derimellem, og af denne Grund vilde jeg altsaa ønske, at man maatte blive enig om til 3die Behandling at fjerne denne Maximalgrænse. Men i ethvert Fald vil jeg tillade mig at fremhæve med Hensyn til denne Maximalgrænse, den nemlig, at intet Embede maa med Lønningsstillæg blive lønnet højere end 1,600 Kr. paa Landet og 2,000 Kr. i Byerne, at, desvorn det er det høie Things Mening, at det samme Antal af Lærere nu ved dette Forslag skulde nyde Godt af Lønningsstillægget, som det var Things Mening, da vi sidst forhandlede derom, saa bør i alt Fald denne Grænse rykkes 2 a 300 Kr. op. Det er nemlig i Mellemtiden foregaaet en Omregulering af Embederne, idet de have faaet en ny Reguleringssum, det er ingen Forbedring af Embederne, thi der er ingen Forandring sket i deres Indtægter, men det er en ny Dvgjørelse af, hvad disse Indtægter ere værd i Forhold til Diebliffets Konjunkturer. Derved ere Embederne i Gjennemsnit bleve anførte til 2 a 300 Kr. højere Reguleringssum end tidligere, hvoraf ligefrem følger, at, naar man lader Grænsen uforandret, saa forandrer man i Virkeligheden den Grænse, man den Gang fandt passende. Dette vilde jeg anse for uirrigt, med mindre man maatte komme til det Resultat, at man den Gang havde taget feil, og at Grænsen i Virkeligheden var sat for høi. Jeg, som er af den Mening, at der slet ingen Grænse skal være, kan selvfølgelig ikke gaa ind paa at tro, at den blev sat for høi. Kan det nu ikke opnaas ganske at fjerne Grænsen, saa vilde jeg dog gjerne, at man opnaaede saa Meget, at man fik den sat ligesom sidst i Realiteten. Jeg omtaler dette, fordi jeg ønsker at henlede det høie Things Opmærksomhed paa og at stemme Sindene gunstig for en saadan Forandring til 3die Behandling. Den højterede Finantsminister talte en Del om Fordelingsmaaden, men det var mig ikke ganske klart, hvorledes hans Stilling der var. Jeg skal i ethvert Fald sige, at naar der blev udtalt eller antydet, at man i det andet Thing nylig havde vedtaget en Lovbestem-

melse for Lønnings, eller Alverstillæg til Lærerstandens, og naar der tillige blev antydet, om man ikke vilde anse det for heldigt at nærme sig hen derimod, saa skal jeg til denne Bemærkning sige, at jeg antager det vilde være heldigt, thi der har man sat Grænsen til 2,000 og 2,500 Kr. og, uagtet jeg hovedsagelig helst ønsker den fjernet, kan jeg godt gaa med dertil, og for saa vidt dette Udtryk angaar, vil jeg gjerne være med at nærme mig hen derimod. Derimod tror jeg ikke, at hele denne Bestemmelse i det Lovforslag, der er bleven forelagt, just er saa fuldkommen i sin Indretning, at den er saa overordentlig efterlignelsesværdig. Jeg vil ikke finde nogen Anledning til at komme nærmere ind herpaa, men vil kun bemærke, at jeg tror, den har saa væsentlige Mangler, at den just ikke kan afgive noget særdeles godt Mønster. Det, som den ærede Minister imidlertid lagde Forvegt paa, var dette, at der ikke ved Forslagets Gjennemførelse vilde være nogen Kontrol med Uddelingen af disse Midler, og at det var det Uheldige, at Administrationens øverste Bestyrelse kom i umiddelbar Forbindelse med Lærerne. Hvad nu Kontrollen angaar, saa vil Uddelingens Nødvendighed jo fremgaa, dels af Embedernes Reguleringsnummer, og det er bestemte Tal, hvormed der ikke kan tvivles, som ikke paa nogen Maade kunne forfaltes, og dels af Alverordenslisterne over Lærerne. Disse have ogsaa nu, men de udfærdiges af Anternes Provster, som ere Medlemmer af Skoleraadene og, for saa vidt man lader Skoleraadene gjøre Beregningen og foretage Uddelingen, var der ganske vist ikke den Kontrol, der maatte ønskes. Mig forekommer det nu, at man maa gjøre Et af To, enten maa man lade Skoleraadene indsamle Materialet og udfærdige Alverordenslisterne og derpaa lade Regjeringen selv foretage Uddelingen, eller ogsaa maa man lade Skoleraadene foretage Uddelingen og lade en anden Autoritet udfærdige disse Alverordenslister; i ethvert Fald behøver det ikke nærmere at udvilles her, der vil blive Leilighed til at finde en passende Form mellem 2den og 3die Behandling. Idet jeg altsaa anbefaler denne Sag til det høie Thing, skal jeg gjentage, hvad jeg begyndte med, at jeg tror, at en Forhøielse af den daarlige Løn, som Statskolelærerne nu have, og en Afhjælpning af de Savn, de nu have lidt under i en lang Række af Aar paa Grund af, at de have faaet en saadan daarlig Løn, er af overordentlig stor Betydning, ikke blot for disse Personer, men for selve Skolen. Det har viist sig, og det vil Dag for Dag mere vise sig, at Her der ikke en væsentlig Forandring paa dette Omraade, saa vil Skolen komme alvorlig til at lide under Manglen af dygtige Kræfter. En Arbejder er sin Løn værd, og det høie Thing maa ikke tro, at Lærerstandens, saaledes som man for nogle Aar siden var tilbøjelig til at tro, bestod af Menne-